

nævne Ændringsforslagene Nr. 10 og 34, hvorefter Tillæget til Grundlønnen sættes til bestemte Summer i Stedet for som tidligere til et Procentbeløb, og hvorefter Statskassen refunderer Halvdelen af dette Tillæg. Hvad det sidste angaar, har jeg næret nogen Betænkelighed ved, at Staten direkte skal yde Tilskud til Grundlønnen, fordi vi dermed mere komme ind i det Spor, at det bliver Statsskole i Stedet for Folkeskole. Men overfor de Krav, der her saa stærkt ere stillede fra Kommunerne, og i Betragtning af de forøgede Udgifter, der paa saa mange Omraader lægges paa Kommunerne, har jeg ment at kunne gaa med dertil.

Jeg skal derefter omtale Ændringsforslaget under Nr. 36 af Flertallet om forøget Tilskud til Friskolerne paa Landet. Der blev ved første Behandling af mange Talere stærkt fremhævet, at naar man skulde gaa med til dette Lovforslag, saa maatte det stilles som absolut Betingelse fra alle, der ønskede, at Friskolen skulde have en Fremtid, at der ydedes forøget Tilskud til den. Det glæder mig derfor, at Udvalget har imødekommet dette Ønske og taget Understøttelse til den private Skole med ved dette Forslag. Der er fra flere Sider i Befolkningen rejst Krav om flydende Skolepenge i Forbindelse hermed. Men jeg er enig med den ærede Ordfører for Flertallet og det ærede Medlem for Assens (Berntsen) i deres Udtalelser. Jeg kan ganske tiltræde, at vi under de nuværende Forhold ikke skulle tage Sagen op i den Henseende. Det maa jo nemlig være vor Opgave at samle i Stedet for at stille Forslag, der kunne vække Bitterhed og Utilfredshed i Befolkningen. Det glæder mig derfor, at Udvalgets Flertal har imødekommet det Andragende, der er stillet fra „Dansk Friskolelærerforening“s Bestyrelse og Repræsentantskab, og som maa betragtes som det rette Udtryk for, hvad der indenfor Friskolen for Tiden betragtes som formaalstjenligt at kræve. Andragerne erkende, at det ikke er det ideale for Friskolens Krav, som opstilles i dette Andragende, men at det er, hvad der i Øjeblikket findes at være praktisk, formaalstjenligt og opnaaeligt. Og naar man derfor andrager om, at Tilskuddet fra Staten forhøjes saaledes, at det kommer til at svare til, hvad Staten yder til den offentlige Skole, for begges Vedkommende beregnet pr. Barn, og at Tilskuddet ikke bliver afhængigt af Kommunens Tilskud, saa er dette Andragende jo imødekommet paa begge Omraader ved det Forslag,

som Flertallet har stillet. Men jeg maa dog bemærke, at der er den Indskrænkning, at det ikke maa overstige 12 Kr. pr. Barn, og at Summen er sat til en bestemt Størrelse. Vi maa erindre, at det er det samme Forhold, som var til Stede ved det Forslag, der gennemførtes for et Par Aar tilbage, hvor Summen ikke maatte overstige 6 Kr. pr. Barn, og hvorved der ogsaa stilledes en bestemt Sum til Raadighed, hvilket, da Børneantallet er forøget, har medført, at Tilskuddet er gaaet ned til omtrent det halve. Det samme kan man altsaa risikere under lignende Forhold som her, men jeg forudsætter, at det ikke har været Udvalgets eller er Lovgivningsmagts Mening, at saadant skal gennemføres, uden at der ogsaa i Fremtiden fra Statens Side skal ydes et lignende Tilskud til den private Skole, som der ydes til den offentlige Skole. Jeg vil derfor haabe, at selv om det ikke gennemføres i Forbindelse med dette Lovforslag, vil det senere under andre Forhold kunne ordnes saaledes, at Forholdet bliver lige for begge Slags Skoler.

Den ærede Ordfører for Flertallet (Jensen-Knudstrup) udtalte i Gaar sin Beklagelse over, at der i et jydsk Blad, der nærmest maa betragtes som Organ for Friskolen, har været brugt ret stærke Udtryk om dette Forslag. Jeg beklager ogsaa dette, men det nævnte Blads Redaktør og jeg deltog i det Bestyrelses- og Repræsentantmøde i „Dansk Friskoleforening“, hvor det Andragende enstemmig blev vedtaget, som nu er indsendt her til Regering og Rigsdag. At han nu har forfægtet et andet Standpunkt end Foreningens Ledelse, kan kun beklages, men det giver hverken det ærede Flertal i Udvalget eller os Anledning til at forandre Standpunkt eller at tage Hensyn dertil.

I det nævnte Ændringsforslag, stillet af Flertallet, er der altsaa ogsaa den Bestemmelse, der er omtalt af det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, at Skolens Lærere eller Lærerinder skulle føre en Protokol over Skolens Elever og disses eventuelle Forsømmelser, med Oplysning om Grunden til disse Forsømmelser, hvilken Protokol fremlægges for Skolekommissionen ved den halvårlige Eksamen paa Skolen. Denne Bestemmelse er vel nærmest fremkommen for at hindre, at den saakaldte Skulkeskole skal faa Understøttelse. Denne Bestemmelse har fremkaldt Betænkeligheder adskillige Steder i Landet, idet det befrygtes, at den vil medføre et Indgreb i Skolernes fri Virksomhed. Jeg